

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ
Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus**

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevivorvm, 1609

II. Quale studium concioni adhibendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

meis. Et quanquam vitio meo manus habeo
Esau, erit vox mea Iacob, tractans magnalia
tua, & misericordias; & acquiram mihi, & fra-
tribus meis benedictionem tuam. Hac fiducia
vade, ô Ecclesiastes, gladioq; accingere, quod
est verbum D E I ; & Spiritum sanctum ora,
ut se verbis tuis insinuet, cordaque auditorum
penetret; qui solus claves habet, & aperit quâ-
do vult; vt detur tibi sermo, quemadmodum
Apostolus ait, in apertione oris tui cum fiducia,
notum facere mysterium Euangeli, pro quo legatio-
ne fungeris, ita vt in ipso audeas, prout oportet, loqui.
Legatione enim fungeris, siue ex officio, quo
teneris, siue ex obedientia, qua tibi hoc mu-
nus mandat.

Ephes. 6.

CAPVT II.

QVALE STVDIVM CONCIO- ni adhibendum.

Hier. 15.

H A c præparatione, oratione, & sui cogni-
tione instructus Euangelium legat, quod
explanandum suscepit, facto prius conscien-
tiæ examine, quam librum aperiat: puluise-
nim peccatorum oculos spiritus impedit, quo
minus possit à vilibus pretiosa discernere, vt
oportet, teste Propheta, facere illum, qui D E I
ore, & lingua loqui vult. Lecto Euanglio,

san-

Sanctorum Patrum, Ecclesiæ Doctorum veterum expositionem consulat, & recentiorum eos, qui ingenio suo magis quadrant: petatque à Deo Spiritum, quem cum illis Sanctis communicauit, in explicando Euangeliō. Nā sine illo Spiritu frigide s̄æpe dicer Concionator, & fructum ex auditoribus non colliget. Caueat diligenter Ecclesiastes, ne formulis, & phrasibus hæreticorum vtatur. Sanctorum Patrum scripta attente legat, nec audacter, quæ ab illis dicta sunt, proferat; illi enim s̄æpe, ut tempora tum ferebant, cum scriberent, & quo fine scribebant, non errarunt: nonnulla dixerunt, quę si in hoc sæculo incidissent, non erant dicturi. Nec illorum verba citet in suggestu, impugnandi gratia, vel refellendi; id enim esset Sanctorum auctoritati derogare, & populū offendere. Habeat illos potius humili sensu magistrorum loco, ijsque addictus sit, gaudeatque se instrumentum esse gloriæ accidentalis Sanctorum, renouando honorifica prædicatione sanctam, quam docuerunt, doctrinam, litterisque mandarunt ad Dei gloriam, & Euangelij incrementum, animorumque salutem. Vitabit tanquam scopulos, inventa à se, atque excogitata temere plebi obtrudere: quin potius receptam Scripturæ interpretationem libenter amplectatur, optimoque interpretandi rationem existimet, Scripturam per alia Scripturæ loca interpre-

Yy 5 tari,

tari, & Patrum loca inter se componere. Vulgatam Bibliorum lectionem religiose sequatur, sensum sequutus sanctorum Augustini, Hieronymi, Gregorij, Ambrosij, atque Chrysostomi: Glossam item, quam interlinearem, & Ordinariam vocant, non fasiliat. Scripturæ loca interpretari non audeat, nisi bene intellecta. Tanquam rem sigillo obsignatam reuerenter Scripturam, & humiliter tractet, præmissa precatione, adhibitoque diligentí studio; sic fiet, ut Deus abdita resignet, & quasi tenebris obducta reuelet. Solet enim quæ abscondit sapientibus huius mundi, ruelare ea parvulis; quod curiosi, & superbi non consequuntur. sed humilibus datur. Letis iam diligenter interpretibus sacris, ruminet accurate, attenteque consideret, atque inuenta disponat. Animum inde sacrarij loco, & adytorum conseruet, haustis tanquam diuitijs ex thesauris Dei familiarium sanctorum Patrum. Meminerit eidem Deo cluem tradere, cordisque sui custodiam commendare, tanquam capsulam doctrinæ celestis; vti vere cum Propheta Regio dicere queat: *In corde meo abscondi eloquia tua, ut nunquam peccem tibi.* Sic itaque munitus si interdum, vt fit humanitus, à dæmone lœdaris, pudeat te tui, pœnitentiaque humiliter confugiens statim, tanquam ad anchoram, ad Confessionis sacramentum. Meminerit quoque thesau-

Matth. II.

Psal. 418.

I. Cor. 4.

thesaurum se portare in vasibus fictilibus, quæ
Deo commendet, ut thesaurus ille tutus sit
a furto dæmonis, & inanis gloriæ. Quemad-
modum fecisse accepimus beatum Franciscum,
Deum sic identidem appellando: Cu-
stodi, Domine, tuos ipse thesauros; cognoui enim fu-
rem me esse; alioqui eos ipse vel furto auferam, vel
hosti tradam.

CAPVT III.

DE MEDITATIONE ANTE concionem.

NEc satis ducat Ecclesiastes, legisse, studi-
umque adhibuisse, memoriaque com-
plexum esse dicenda, verum in mentem illi
veniat Eliæ Prophetæ exemplum, qui com-^{3. Reg. 18.}
paratis ijs quæ ad sacrificium necessaria essent,
Deum orauit, ignem de cœlo mitteret,
quo victima incenderetur: Et cecidit ignis
Domini, inquit Scriptura, & voravit holo-
caustum, & ligna, & lapides. Idem & ille pre-
cetur, oretque Dominum cum Hieremia: De
excelsis misit ignem in ossibus meis, & erudiuit me.
Credat itaque absq; hoc igne mansurum cru-
dum cibum, & insipidū, ut ne conuiuæ quidē
concoquere possint. Hic vero ignis precando
parari, & meditando solet, ut expertus ille,
qui

Thren. L.